

könyvtárak. Összességében azt mondhatjuk, hogy országos szinten nem beszélhetünk összehangolt szolgáltatásokról a szakkönyvtárakat illetően. Azonban nagyon fontos a szakterületi együttműködés és összefogás, emellett proaktívnak kell lennünk, és törekednünk kell a könyvtáros feladatok kiszervezésének elkerülésére.

Nagy Zsuzsanna, a Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtárának főigazgatója beszélt a szaktájékoztatásról, annak történeti áttekintéséről. Kiemelte a könyvtár szerepének időközbeni hangsúlyeltolódásait, mely az őrzésről egyre inkább a használás, használtatás felé billen. Ezután szervezeti megoldásokat és modelleket mutatott be, mint például a digitális referesz-szolgáltatásokat. Beszélt a könyvtáros személyéről, a könyvtári nyitvatartásról, a személyes és virtuális tájékoztatás viszonyáról, a tájékoztatási forrásokról és a szolgáltatásszervezésről is. Az előadása végén hangsúlyozta, hogy szükség van a szaktájékoztatásra, de újra kell gondolni azt, mindenképpen az olvasói igényekhez kell igazítani, azonban az alapértékeket meg kell tartani.

Dr. Keveházi Katalin, a Szegei Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtárának főigazgatója következett, aki előadásának elején az ALA (az Egyesült Államok Könyvtári Szövetsége) könyvtári rendszerén át a LIBER, majd a Könyvtárosok Kézikönyvén keresztül, egészen a jogszabályokban szabályozott könyvtári rendszerek fogalmát villantotta fel. Beszélt a Felsőoktatási Könyvtári Stratégiáról, annak jelentőségéről, hangsúlyosságáról. Részletesen bemutatta a felsőoktatási könyvtárak helyzetét. Felhívta a figyelmet a hitelességre, az információk megfelelő csatornákon való átadására. Végezetül pedig összehasonlította a felsőoktatási könyvtárakat a szakkönyvtárakkal a fenntartó, a szervezeti struktúra és az oktatási rendszerhez való kapcsolatuk szempontjából.

Ásványi Ilona, a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár igazgatója a hagyományról, a motivációról és az identitás erősítéséről beszélt előadásának elején. Az egyházi könyvtárak identitásáról, szakkönyvtári feladatairól beszélt részletesen.

dr. Aczél-Partos Adrienn
PPKE-JÁK

BESZÁMOLÓ AZ EKE KONFERENCIA MÁSODIK NAPJÁNAK SZAKMAI ELŐADÁSÁIRÓL

A konferencia második napjának délelőttjén az egyházi könyvtárak, mint szakkönyvtárak mutatták be helyi jó gyakorlataikat és megoldásaikat. Az öt előadó különböző témákat vázolt fel, melyek valamennyien aktualitással bírnak szakterületünkön.

Dobó Judit, az Esztergomi Főszékes-

egyházi Könyvtár munkatársa könyvtára közelmúltban elkészült, ex-libris könyvjegyeinek lajstromáról készített adatbázisát mutatta be. Az 1903-ban megjelent nyomtatott lajstrom alapján elkészült adatbázis a könyvtár honlapján érhető el. Itt közzétették a bibliotéka köteteiben fellelhető tulajdonosok

névsorát betűrendben. Egy-egy kiválasztott névre rákattintva nem csak az illető személyről tudhatunk meg információkat, hanem megjelenik annak kézírásos tulajdoni bejegyzése, vagy nyomtatott ex-librisének digitalizált képe is. A leírás elvezeti az érdeklődőt a bejegyzést tartalmazó kötet adataihoz is. Az adatbázis a könyvtár honlapjának „Possessores” menüpontja alatt található. Böngészése bárki számára gazdag élményt és számos információt nyújt.

Török Beáta, a budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Könyvtárának vezetője „Rendszeres rendszerezés – a Minősített Könyvtár” című előadásában azt az utat mutatta be, ahogy könyvtáruk 2018-ban eljutott a „Minősített könyvtár” cím elnyeréséig. Tanulságos lehet valamennyi kolléga számára, ahogy a minőségirányítást nem nyűgként fogták fel, hanem munkájuk segítőjeként alkalmazták. Az előadásában hallott példák rádobbnethetik arra is a kollégákat, hogy a hétköznapi tevékenységeink során egyébként is alkalmazott számos eszköz, módszer, megírt dokumentum rendszerbe foglalva a minőségbiztosítás alapját jelentheti.

Bálint Ágnes, a Tiszántúli Református Egyházkerületi Nagykönyvtár és Teológiai Szakkönyvtár általános igazgatóhelyettese egy örökzöld témát, a tárgyi feltárás problematikáját járta körül. Vitaindítónak szánt előadásának előzménye a korábbi EKE és BETH konferenciákon különböző előadók által már felvetett téma, a tárgyi feltárás volt. Jelezte, hogy külföldhöz képest hazánk lemaradásban van a nemzeti teológiai tárgyszavazás tekintetében.

Pedig a tárgyi feltárás egy olyan hozzáadott szakkönyvtári érték, mely igen nagymértékben segítené a felhasználót a releváns információk megtalálásában. Megvalósítása azonban olyan könyvtárosokra vár, akiknek a szaktudásán kívül, nagy tapasztalata is van, ráadásul számos elvi kérdés tisztázására vár. Sietnünk kell, hiszen a tartalmi feltárás nem csak könyvtári elvárás, hanem egyéb könyves szakmák (kiadók, könyvkereskedelem) is igénylik.

Tamási Balázs, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem Könyvtárának igazgatója az EISZ programtanácsának egyházi könyvtárak részéről delegált tagja arról beszélt, hogy milyen munka folyik az EISZ PT-ben. Statisztikai adatokkal is illusztrálta, hogy milyen súlya van a 32 egyházi (köztük 21 EKE tag) fenntartású könyvtárnak az EISZ-ben a 215 tagintézmény között. A 18 egyházi felsőoktatási intézmény adatbázis használatára – kis létszámú intézményekről lévén szó – eltörpül a több ezres hallgatói létszámú nagy egyetemek mellett. Alacsony az általunk használt ATLA letöltések száma is, és ez tükröződik az alacsony (10%-os) támogatásban is. Ezen tehát javítanunk kell! Számunkra pozitív viszont, hogy növekedni látszik a magyar nyelvű, humán területű tudományos publikációk elérése a nyílt tudomány elvének alkalmazása nyomán. Probléma azonban, hogy a legtöbbet használt ADT adatbázis 2020-as támogatása kérdéses.

Czoboly Miklós, a QULTO ügyvezetője a QULTO-Corvina fejlesztésekről beszélt. A jövő szempontjából fontosnak tartják a felhasználó igényeit. Utalt az egyházi felsőoktatási intézmények

számára is fontos lehetőségekre, a szakdolgozat feltöltésre, illetve az online fizetések megteremtésére. Beszélt a fejlesztés alatt álló, a forrástól – vagyis a kiadóktól – kiinduló magyarországi kiadvány nyilvántartó rendszerről. Prioritásként kezelik a szerzői joggal védett művek jogszerű felhasználását, digitalizálását és szolgáltatását. A rendszer alkalmas lesz a teljes gyűjteményi rendszer különböző típusú dokumentumainak tartalmi leírásaira; pl. Don Juan esetében kereshetünk

és vélhetőleg találatot is kapunk a róla szóló művekről, azok előadásairól, az irodalmi alakra vonatkozó információkról, az archetípusról. A közművelődési kormányzat elképzeléseivel összhangban fejlesztéseik során gyűjteményekben és nem annak alegységeiben (könyvtár, múzeum) gondolkoznak.

dr. Kührner Éva

*Szent Atanáz Görögkatolikus
Hittudományi Főiskola Könyvtára*

BETH (Bibliothèques Européennes de Théologie) KONFERENCIA 2019 OXFORD

**„Winning more clients for better libraries: Challenges and solutions”
[Több felhasználót a jobb könyvtárakért: kihívások és megoldások]**

Az idei konferencia helyszíne az oxfordi Wycliff Hall volt, amely a teológiai stúdiumokat folytató anglikán és egyéb protestáns hallgatók (Oxfordi Egyetemhez tartozó) felsőoktatási intézménye és kollégiuma. A 7/24 órában elérhető könyvtár az intézmény falain belül önmagában megérte a kilátogatást. A könyvtár állománya szabadpolcon, a Dewey-féle osztályozásnak megfelelően tematikusan rendezett. A hallgatók az állományt automata kölcsönző állomások segítségével önállóan használhatják, és használják éjjel-nappal. Még éjjel 2-kor is lehetett látni hallgatót, aki buzgón tanult! A könyvtárban többféle kölcsönzési politika érvényes, melyet az elrendezés és a könyvek jelölése is egyértelműen megmutat. Bármilyen teológiai témában az alapvető kiinduláshoz szükséges primér- és szakirodalom könnyen elérhető, átlátható, élmény volt az egymásnak felelgető szakmonográfiák között keresni, tájékozódni.

Első szakmai programként meglátogattuk a Bodleian Library legrégibb épületét és kutatótermeit.

A világ első (top) 5 könyvtára között számon tartott könyvtár alapításáról, használatáról hallottunk szakmai vezetést. Thomas Bodley, angol diplomata, tudós találta ki és valósította meg a köteleskönyv fogalmát azzal, hogy végigjárta a kiadókat, és meggyőzte őket arról, hogy tudományos érdek lenne egy helyen minden kiadványt hiány nélkül összegyűjteni. E célnak a brit szigetek legrégibb egyeteménél jobb helyet nem is találhatott volna. (Oxford egyetemének alapítását csak a Bolognai Egyetem és a párizsi Sorbonne előzte meg.) Jelenleg heti 5.000 kötet a könyvtár gyarapodása, melyet csak vidéki letétraktárak működtetésével tudnak kezelni, de ezekből is napi kétszer indítanak könyveket az olvasók igényei szerint.

A konferencia első részének a könyvtárakat szolgáló könyvtári szolgáltatások volt a témája. A teológiai könyvtárosság világszerte történő népszerűsítését oktatással igyekszik szolgálni a BETH, amerikai testvérszervezetével, az ATLA-val közösen. Jelenleg harmadik világbeli jelentkezők számára biztosítanak oktatást